

ХЕРСОН-ШТУТГАРТ — ТЕАТРАЛЬНА КОПРОДУКЦІЯ ЗАСВІТИЛАСЬ У ЄВРОПІ

На початку зими до Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Миколи Куліша завітав режисер Андрій Май, який запропонував театрові взяти участь у міжнародному проєкті.

Ідея проєкту полягала у тому, щоб за короткий період написати п'єсу про історію його родини на історичному ґрунті Другої світової війни, поставити виставу спільно з театром Штутгарта й показати її в Україні та Європі. Ця ідея зацікавила керівництво театру, яке завжди відкрите до нових, свіжих ініціатив. Так розпочалася робота над спільним українсько-німецьким проєктом.

«Я сам херсонський. У нашому місті є дуб – це місце, де відпочивають люди, паркова зона. За часів Другої світової війни там розстрілювали людей... Досліджуючи історію своєї родини, я з'ясував, що біля цього дуба був розстріляний мій прадідуся. Це сталося, коли у місто перший раз зайшли радянські війська. Історія моєї родини вплинула на те, що я почав замислюватися над темою «люди-на проти системи» – розповідає режисер вистави та автор проєкту Андрій Май.

Для того, аби втілити задум у життя, постановочна група взялася до роботи. Необхідно було дослідити історію родини режисера Андрія Май, написати п'єсу, підібрати акторів та поставити виставу. До роботи залучили відомого в Україні драматурга Максима Курочкіна. Було відібрано трое акторів Херсонського театру і трое акторів зі Штутгарта. Прем'єра вистави «ХЕРСОН 1918/2018» відбулася на сцені Херсонського театру 17-го травня, нею відкрили XX Міжнародний фестиваль «Мельпомена Таврій» далі був показ у Миколаєві. Після цього виставу повезли на

фестиваль «The Future of Europe» до Штутгарта, там зіграли виставу тричі. Українські актори, що потрапили у цей проєкт, вважають себе справжніми щасливчиками, адже така можливість випадає далеко не кожному. З Наталею Вишневецькою, Єлизаветою Неглядом та Олександром Устишенком я й поспілкувалась, аби дізнатися про їхні враження від роботи й від участі у Європейському фестивалі...

– **Вважаєте себе щасливчиками через те, що потрапили в цей проєкт? Які були емоції, коли дізналися про те, що саме вас відібрали?**

Олександр: Так! Однозначно! Я взагалі навіть не знав тривалий час. У театрі ходили якісь плітки, ніби мене взяли. Вже пізніше я побачив, коли висіли біля розкладу наказ. Це були шалені емоції.

– **Що скажете про роботу у проєкті?**

Єлизавета: Це гарний досвід, ми пройшли великий шлях. У нас не було тривалих репетицій, застільного періоду. Спочатку було багато часу, а потім дуже мало. П'єса з'явилася за два-три місяці. У Німеччині ми дуже довго шукали форму, визначалися, як це буде. Технічна база була в Херсоні: відео, субтитри – з цим знайомилися тут.

– **Які були перші враження про Німеччину?**

Олександр: Перше враження склалося від наших німецьких колег. Вони дуже точні й супертехнічні. Я раніше думав, що німецькі актори мають брати супервисокі ноти, сидючи в шпагаті, як мінімум. Взагалі ні, вони абсолютно такі самі, як і ми: у чомусь гірші, у чомусь кращі. А щодо графіки у них «пунктик». Закінчилася репетиція о 19-й, все, вони кажуть усім «до побачення» і йдуть,

незалежно від того, допрацювали ми чи ні.

Єлизавета: У цьому є багато плюсів, але ми люди зі слов'янською ментальністю, нам потрібний ентузіазм. Часто не вважаємо ані на своє здоров'я, ані на свою сім'ю. До цього проєкту я мала увлечення про європейський театр, для мене не було шокком побачити технічно вдосконалені вистави від наших. Якщо вони працюють зі світлом, то це ідеальне світло. Відрізняється передусім школа акторська, адже у них техніка стоїть на першому місці, а також мова, подача, швидке сприйняття. У нас школа сформована на проживанні ролі. Але, якщо ти професіонал, то тобі буде легко всюди. Хоча технічно вони вміють працювати дуже добре.

– **Як давалася спілкування з вашими німецькими колегами, адже існував «мовний бар'єр»?**

Наталія: Спілкувалися англійською та з перекладачем. Але я думаю, якби не перекладач, то мабуть, швидше опанували б мову, і англійську, і німецьку.

– **Наталію, але не обійшлося і без неприємних випадків? Що сталося з Вами в Німеччині?**

Наталія: У нас була репетиція. До цього ми репетирували без води, а потім нам «поставили дощ». Так вишло, що я впала і дуже забилася.

Олександр: Тут яскраво можна було простежити відмінності у менталітетах. Адже, коли Наталія впала, то піднялася і сказала: «я працюватиму далі». Наші німецькі колеги були в шоці. Я розумію, що, якби впавав німецький актор, ситуація склалася б зовсім інакше... Адже у нас може бути температура, ми можемо бути напівмертві, але ми прийдемо і відпрацюємо.

– **Як сприймали виставу глядачі у Штутгарті? Відчувала-**

ся відмінність від українського глядача?

Єлизавета: Так. Більше розуміння особисто я відчула в Німеччині. Окрім того, мені пощастило, адже я ще мала у цій роботі непростий описовий монолог України. Вдома він сприймався, як шаблон, а от у Німеччині люди хотіли дізнатися, яка зараз Україна, чим вона нині живе. На заключній виставі у Штутгарті, після монологу, люди аплодували. Очевидно, щось їх зачепило за живе. Дякую Максимові Курочкіну, який дав описову розповідь про Україну. Ми говорили і про фашизм, і про Другу світову, і про сьогодення, тоді була війна і зараз війна. Знаєте, вони розмовляли іншою мовою, і я для себе зрозуміла, що вони й думають інакше.

– **Як вам давалася робота над біографічними моментами життя Андрія Май?**

Наталія: Ми дуже багато спілкувалися перед самою роботою. Відбувся дуже потужний обмін інформацією, адже актори розповідали історії зі свого життя для того, щоб порозумітися. Особисто для мене було важко грати маму Андрія, яка не розмовляє. Коли я це знову згадую, в мене стоїть ком у горлі. Також згадується момент, коли я працювала першу частину вистави, де у мене спілкування саме з сином на тему, що ми не розуміємо одне одного, і не через те, що ми не спілкуємось, а через те, що я не можу говорити, а він не розуміє. Цю історію я пропустила через себе і подумки порозумілася з Андрієм, я зрозуміла, як йому з мамою...

Єлизавета: Наприкінці, останнього дня перед від'їздом, ми сиділи за столом і обговорювали роботу. Я сказала Андрієві Маю, що хотіла б бути такою сміливою, як він. На сьогодні особисто я не готова розповісти чесно історію своєї сім'ї та загалі і зробити з цього виставу. Працювати, зокрема через те, що ця історія реальна, було важко.

Олександр: Перше враження було таке, що Андрій героїст, бо хоче зробити виставу про себе. Але воно було помилкове і, якщо говорити чесно, – це типова історія про те, коли система тебе ламає. Так, історія про нього, але у ній є кожен з нас.

– **Можна говорити, що ця робота вас змінила?**

Олександр: Це не забудеться, трішки змінилося ставлення до театру. Ми бачили європейські вистави, що там відбувається, і можемо судити про якість роботи, можемо трохи по-іншому тепер бачити.

– **Після участі у проєкті чи хочеться традиційних вистав?**

Олександр: Дуже хочеться! **Єлизавета:** Школу ж нікуди не подінеш. Хочеться різних вистав, хочеться прагнути бути синтетичним актором, тому що це круто: опанувати і одне, й інше.

– **Що вивнеси з проєкту для себе? Що можете побажати колегам?**

Олександр: Не замикатися і не ставити для себе рамки. Люди у Європі роблять те, що їм подобається, і це супер.

Наталія: Я б хотіла побажати кожному акторові побувати в таких копродукціях, адже це великий досвід, який підтвердить велике бажання працювати далі.

Ліза: Я полюбила нашу країну ще більше, адже мене так тягнуло додому. Не вважаючи на їхнє perfectне життя, дуже хотілося повернутися і доторкнутися до української класики... Хочеться, щоб українці, якщо і їхали б за кордон, то тільки для того, щоб отримати певний досвід, подивитися, що можна взяти там, і повернутися, щоб втілити його тут. Я, наприклад, після повернення працюю, що доброго я можу принести в театр, і це мене надихає. Для мене Україна почалася, коли я повернулася з Німеччини. І нехай щось у нас не так, мені би хотілося, щоб було більше людей у нашій країні, які би пишалися нею.

Спілкувалася Єлизавета ТАРАСОВА

